

OCW

ORIENTAZIOA, DIAGNOSIA ETA ESKU HARTZEA HEZKUNTZAN

<https://labur.eus/DZeCY>

Irene Ibarra

Hezkuntza zientziak saila

Hezkuntza, Filosofia eta Antropologia Fakultatea- Euskal Herriko Unibertsitatea

OCW

HEZKUNTZA-GIDA

ORIENTAZIOA, DIAGNOSIA ETA ESKU HARTZEA HEZKUNTZAN

<https://labur.eus/DZeCY>

0. IKASTAROAREN AURRETIKO BALDINTZAK

Ikastaro honetan parte hartzeko ez dago alde zuzeneko baldintzarik. Hezkuntzan egiten den orientazioarekiko, diagnosiarekiko eta/edo esku hartzearekiko interesa duten guztientzako irekita dago.

1. SARRERA

Eskola-Familia-Komunitatean egiten den orientazioan, diagnosian eta/edo esku hartzean pertsona askok parte hartzen du. Hezkuntza espazio zabal honetan egiten diren jardueretako batzuk laburbiltzeko asmoz sortu da argitalpen hau.

2. IKASTAROAREN DESKRIBAPENA

Ikastaro honen bidez hezkuntzan egiten den orientazioari, diagnosiari eta esku hartzeari hurbilpen bat egin nahi zaio. Gaiak labur azaltzea izan da asmoa, bai eta gai desberdinen arteko konexio bat egitea. Bost gai dira guztira. Lehen gaian hezkuntza-orientazioaren sarrera egiten da; bigarren gaian, diagnostia hezkuntzaren sarrera bat egiten da; hirugarren gaian diagnostia hezkuntzan ikasteko zailtasunetan jartzen da fokoa; laugarren gaian, diagnostia hezkuntzan, hezkuntza-laguntza behar espezifikoak dituzten ikasleetan jartzen da azpimarra; bosgarren gaian, hezkuntzan erabiltzen diren esku hartze ereduak aipatzen dira, zenbait webgune erakusten direlarik. Gainera, praktikak daude, laguntza-gida bat ematen delarik. Azkenik, test bat dago, erantzunak ere eskaintzen direla.

3. IKASKETA-EMAITZAK

1GO GAIA

Irakasgai honen amaieran, ikasleak:

- Orientazioaren historia laburra ezagutzeko aukera izango du
- Hezkuntza-orientazioaren azpi-sistemak zein diren jakingo du
- Hezkuntza-orientazioan dauden orientazio-mailak ezagutuko ditu
- Baliabide garrantzitsuak jasoko ditu eta batzuetan harpidetza egingo da

2. GAIA

Irakasgai honen amaieran, ikasleak:

- Diagnosia Hezkuntza eta Diagnostiko Pedagogikoa zertan datzan jakingo du
- Diagnosi Pedagogikoaren antzekoak diren terminoak barneratuko ditu
- Diagnosia Hezkuntzaren lau printzipioak zein diren jakingo du
- Diagnosi Pedagogikoak beste diziplina batzuekin dituen harremanak zein diren jakingo du
- Diagnosia Hezkuntzaren ereduak eta helburuak zein diren barneratuko ditu
- Diagnosirako informazio anitza jaso behar dela jakingo du
- Hezkuntzaren diagnosian erabiltzen diren teknika-taxonomia nagusiak ezagutuko ditu
- Hezkuntzaren diagnosirako testak zer diren, non aurkitu eta nork erabili ditzakeen jakingo du
- Hezkuntza Orientazioan erabiltzen diren fidagarritasunari eta balideziari buruzko ezagutzak barneratuko ditu
- Test bat aukeratzeko aholkuak jasoko ditu
- Testen erabilpen profesionalareko printzipio nagusia ezagutuko du
- Diagnosian trebatzen joateko doaneko ikastaroak eta autoikasketarako webguneak ezagutuko ditu

- Hezkuntza-orientazioan eta pedagogiaren profesional gisa aritzeko jarraibide deontologikoak ezagutuko ditu
- Konfidentzialtasuna zer den eta praktika onen berri izango du, gizarte zerbitzuetan eta eskolan
- Esku hartze baten aurretik eman beharreko informazioa eta baimen informatua zer den jakingo du

3. GAIA

Irakasgai honen amaieran, ikasleak:

- Pentsatzen eta ikasten ikastearen oinarritzko zehar konpetentzia Heziberri 2020n zein den jakingo du
- Ikasteko teknikak eta ikasteko dauden zenbait baliabide ireki non dauden jakingo du
- Ikasteko ezgaitasunei edo zailtasunei buruz Estatu Batuetan eman diren bi definizio ezagutuko ditu
- Ikasteko zailtasun espezifikoak *Learning Disabilities Association of America* elkartearen arabera zer diren jakingo du
- Euskadin Berariazko hezkuntza-laguntza premiak dituzten ikasleen sailkapena, laburdurak eta azken urteotako garapena ezagutuko du
- W67 plataformaren prozedurak ezagutuko ditu
- Ikasteko zailtasunak goiz hautemateko eta horietan esku hartzeko Euskadin ezartzen ari den prozeduraren zertzeladen berri izango du

4. GAIA

Irakasgai honen amaieran, ikasleak:

- Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen diagnosiarekin zerikusia duten baliabideak ezagutuko ditu
- Gaitasun intelektual handia duten ikasleen diagnosiarekin zerikusia duten baliabideak arakatuko ditu
- Hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleen diagnosiarekin zerikusia duten baliabideak ezagutuko ditu

-Berriazko ikasteko zailtasunak dituzten ikasleen diagnosiarekin zerikusia duten baliabideak aztertuko ditu

5. GAIA

Irakasgai honen amaieran, ikasleak:

-Hezkuntza zein ereduren bidez orientatzen den jakingo du

-Zenbait webgune ezagutuko ditu, Ikasteko Zailtasun Espezifikoetan esku hartzeko

4. EGITARUA

1. GAIA. HEZKUNTZA-ORIENTAZIOAREN SARRERA

- 1.1. Orientazioaren historia eta esparruak
- 1.2. Orientazio-mailak hezkuntza-orientazioan
- 1.3. Hezkuntza-orientazioarekin loturiko baliabide garrantzitsuak
- 1.4. Eskola-familia-komunitatearen harremanak
- 1.5. Erreferentzia bibliografikoak

2. GAIA. DIAGNOSIA HEZKUNTZAN: SARRERA

- 2.1. Diagnosia Hezkuntzan eta Diagnostiko Pedagogikoa. Zer da?
- 2.2. Antzeko hitzak
- 2.3. Diagnosia Hezkuntzaren lau printzipioak
- 2.4. Diagnostiko pedagogikoa: Hezkuntza zientzietako diziplinekin eta beste diziplina batzuekin duen harremana
- 2.5. Diagnosia Hezkuntzaren ereduak eta helburuak
- 2.6. Diagnosia Hezkuntza eta metodologia kontuak
- 2.7. Jarraibide deontologikoak
- 2.8. Erreferentzia bibliografikoak

3. GAIA. DIAGNOSIA HEZKUNTZAN: IKASTEKO ZAILTASUNAK

3.1. Pentsatzen eta ikasten ikastea

3.2. Ikasteko baliabide irekiak

3.3. Ikasteko ezgaitasunak edo zailtasunak (*Learning disabilities, LD*)

Estatu Batuetan

3.4. Ikasteko Zailtasun Espezifikoak (*Specific Learning Disabilities SLD*) *Learning Disabilities Association of America* elkartearen arabera

3.5. Berriazko hezkuntza-laguntza premiak dituzten ikasleak (BHLP) Euskadin

3.6. W67 plataforma: Hezkuntza Laguntzako Premia Berezien

Aplikazioa, Euskadin

3.7. Ikasteko zailtasunak goiz hautemateko eta horietan esku hartzeko prozedura Euskadin

3.8. Erreferentzia bibliografikoak

4. GAIA. DIAGNOSIA HEZKUNTZAN: HEZKUNTZA-LAGUNTZA-BEHAR ESPEZIFIKOAK DITUZTEN IKASLEAK

4.1. Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak

4.2. Gaitasun intelektual handia duten ikasleak

4.3. Hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleak

4.4. Berriazko ikasteko zailtasunak dituzten ikasleak

4.5. Erreferentzia bibliografikoak

5. GAIA. ESKU HARTZEA HEZKUNTZAN

5.1. Zenbait eredu hezkuntza-orientazioan: *Counseling* eredu, kontsulta eredu, programen eredu eta eredu teknologikoa.

5.2. Zenbait webgune interesgarri

5.3. Erreferentzia bibliografikoak

5. IKASTAROAREN HELBURUA ETA JARRAITUKO DEN METODOLOGIA

Eskola-Familia-Komunitatean egiten den orientazioan, diagnosian eta/edo esku hartzean erabiltzen diren kontzeptuak, sailkapenak eta baliabideak erakutsi/ezagutu nahi dira. 5 kapitulu teoriko irakurriz gain, atal praktikoko bat eta test formako galdetegi bat egiteko aukera egongo da.

6. IKASTAROAREN KRONOGRAMA

DATA	GAIA	DESKRIBAPENA
1. astea	Hezkuntza-gida 1.gaia	1.gaia. HEZKUNTZA-ORIENTAZIOAREN SARRERA Praktika 1: Diagnostikoko baliabideak ezagutzen hastea
2. astea	2.gaia	2.gaia. DIAGNOSIA HEZKUNTZAN: SARRERA Praktika 2: Glosategiak ezagutzen hastea Praktika 3: Baimen informatua ezagutzea
3. astea	3.gaia	3.gaia. DIAGNOSIA HEZKUNTZAN: IKASTEKO Praktika 4: Marrazkietako erakusle emozionalak aztertzea Praktika 5: Eneatipoak interpretatzea
4. astea	4.gaia	4.gaia. DIAGNOSIA HEZKUNTZAN: HEZKUNTZA-LAGUNTZA-BEHAR ESPEZIFIKOAK DITUZTEN IKASLEAK Praktika 6: Pertzentilak interpretatzea Praktika 7: Onlineko ebaluazio tresnak ezagutzea
5. astea	5.gaia	5.gaia. ESKU HARTZEA HEZKUNTZAN Praktika 8: Garapeneko disgrafiaren alerta-zeinuak ezagutzea Praktika 9: Txosten-motak ezagutzea
6. astea	Autoebaluazioa + Testa	10 praktika: Autoebaluazioa Testa egitea

7. BALIABIDEAK. GOMENDATUTAKO IRAKURGAIK, ALDIZKARIAK ETA INTERNETEKO TOKI INTERESGARRIAK

7.1. GOMENDATUTAKO IRAKURGAIK

Gai bakoitzean irakurketa espezifikoak eskainiko dira, baina hemen dituzue funtsezko bi irakurgai.

-GRAÑERAS, M. ETA PARRAS, A. *Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas*. Madril: Ministerio de Educación, Política Social y Deporte, 2008. Eskuragarri:
http://www.apega.org/attachments/article/379/orientacion_educativa.pdf

-ROMAGNOLI, C., ETA GALLARDO, G. (2007). Alianza Efectiva Familia-Escuela: Para promover el desarrollo intelectual, emocional, social y ético de los estudiantes [online]. [Kontsulta: 2022-02-07]. Eskuragarri:
<https://labur.eus/XO0Bc>

7.2. ALDIZKARIAK

-COPOEren 'Educar y orientar' aldizkaria eta 'Materiales para orientar':
<https://www.copoe.org/sobre-copoe/contacta-con-nosotros/11-revista-educar-y-orientar>

-Esteka aldizkaria: <http://www.psicopedagogia-euskadi.org/eu/elkartea/esteka-apsideren-aldizkaria>

-HIK HASI: <http://www.hikhasi.eus/Artikuluak/20100103/familia-eta-eskola-bi-instituzio-konplexu>

7.3. INTERNETEKO TOKI INTERESGARRIAK

-HERVÁS, R.M. Conceptualización del diagnóstico pedagógico. Murciako Unibertsitateko wikia [online]. [Kontsulta: 2022-02-08]. Eskuragarri:
<https://labur.eus/RHJkD>

-NHBBZ/CREENA [online]. [Kontsulta: 2022-02-07]. Eskuragarri:
<https://www.educacion.navarra.es/web/dpto/atencion-a-la-diversidad>

-ORIENTASARE. Orientatzailearen funtzioak [online]. [Kontsulta: 2022-02-07]. Eskuragarri: <https://sites.google.com/site/orientasare/>

8. IRAKASLEA

Datu akademikoak eta dozentzia.

Irune Ibarra irakaslea da Hezkuntza Fakultatean, zehazki Hezkuntza Zientziak sailean. Orientazioarekin loturiko ikasgaiak erakusten ditu, Gizarte Hezkuntza eta Pedagogia graduetan eta Irakasleen Prestakuntza Unibertsitate Masterrean, hala nola, Diagnostika Hezkuntzan, Familia-orientazioa eta Hezkuntza-Orientazioa: Eskola-Familia-Komunitatea. Hezkuntza-Orientazio ibilbideko koordinatzailea ere bada Irakasleen Prestakuntza Unibertsitate Masterrean. Bere ikerketa-lerroak dira, idazketaren ebaluazioa, irakaskuntza eta esku hartzea eta familia orientaziorako baliabideak sortzea.

Azken lanak

IBARRA, I. ETA IRUSKIETA, M. (2022). Disgrafia hobetzeko esku hartzea idazkailu digitala erabiliz: 9 urteko mutil baten kasua. *Uztaro*, 122.

IBARRA, I. ETA IRUSKIETA, M. (2022). Corpus lingüísticos, *smartpen* y *whatsapp*: Intervención en escritura de una madre con sus hijos. Komunikazioa CIISE, IV Congreso internacional en Inclusión Social y Educativa, maiatzak 5 eta 6.

IBARRA, I. ETA HIDALGO EIZAGIRRE, B. (2021). Mikoleta eta Sainhillen Eskuizkribuen Azterketa Konparatua. *Anuario Del Seminario De Filología Vasca "Julio De Urquijo"*, abenduak 17. Eskuragarri: <https://ojs.ehu.es/index.php/ASJU/article/view/23299>

IBARRA, I. IRUSKIETA M. ETA MARTÍNEZ-ARBELAIZ, A. (2021). Hizkuntzen corpusen bidez 2. mailako ikasleen transkripzioa ebaluatzeko proben euskaratzea. 'Euskararentzako hizkuntza-teknologia Humanitateetan eta Zientzia Sozialetan garatzeko CLARIAH-EUS azpiegitura diseinatzen jardunaldia'. Eskuragarri: <http://ixa2.si.ehu.es/clariah-eus/node/17>

IBARRA, I. ETA IRUSKIETA, M. (2021). *Smartpen and language corpora: handwriting interventions in children with learning difficulties*. Understanding Language and Literacy Development in the Digital Age – e-LADDA CON 2021 – Irailak 28 eta 29

- IBARRA, I., ATUTXA, U. ETA IRUSKIETA, M. (2021). Idazteko zailtasunak detektatzeko eta esku hartzeko proposamena Lehen Hezkuntzan. *IKASTORRATZA. e-Revista de Didáctica*, 27, 1-29. Eskuragarri: <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/594575>
- IBARRA, I., ORTUBE, M. ETA IRUSKIETA, M. (2020). *Loturak landuz: idazketa errazeko programa*. Eskuragarri: <https://www.booktegi.eus/liburuak/loturak-landuz/>
- IBARRA, I. (2020). La escritura: ¿A mano o a máquina? Publicación online de 10 preguntas y respuestas (*podcast*-a eta *online*-eko argitalpena). 'Plataforma dislexia' webgunean. 2020ko ekainaren 25ean. Eskuragarri: <https://plataformadislexia.org/category/podcasts/>
- IBARRA, I., ORTUBE, M., ETA MUXIKA, I. (2020). *Letra xeheak, bai!* Booktegi. Eskuragarri: <https://www.booktegi.eus/liburuak/letra-xeheak-bai/>
- IBARRA, I. (2019). Estudio grafológico de Bittori Etxeberria, Itziar Mujika, Delia Lauroba y Tere Verdes. In Askoren artean (2019). RED ÁLAVA 1936-1947. Ekinez osatutako elkartasun sarea. Red solidaria y de acción (170-180 orr.). Arabako Foru Aldundia. ISBN: 978-84-7821-937-7
- IBARRA, I. (2019). Familia-Orientazioa, OCW, EHU. Eskuragarri: <https://ocw.ehu.es/course/view.php?id=510&lang=es>
- IBARRA, I. (2019). Testuak idaztea eskuz, teklatu bidez eta ahotsaren bidez, noiz eta nola? Zenbait zertzelada. *Euskonews*, 740, Eusko Ikaskuntzaren online-eko argitalpena. Eskuragarri: <https://www.euskonews.eus/zbk/740/testuak-idaztea-eskuz-teklatu-eta-ahotsaren-bidez-noiz-eta-nola-zenbait-zertzelada/ar-0740001003E/>
- IBARRA, I. (2019). Letra automatikoak eskuz idaztearen ebaluazioa eta irakaskuntza neuro-garapeneko ereduaren baitan. In Iker Ros Martínez de Lahidalga (ed.). *XXV Jornadas de Investigación en Psicodidáctica- XXV Psicodidaktikako Ikerkuntza Jardunaldiak* (100-107). Bilbo: Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua = Servicio Editorial. ISBN: 978-84-1319-046-4. Eskuragarri: <https://addi.ehu.es/handle/10810/32357>
- IBARRA, I. (2019) No Laboratório à conversa com... Irune Ibarra. Hitzaldia: "Evaluation tests in handwriting legibility and speed/automaticity" and "Intervention strategies with disgraphic children". Eskuragarri: https://sigarra.up.pt/fpceup/pt/noticias_geral.ver_noticia?p_nr=45857
- IBARRA, I. (MOOC ikastaroa, zenbait edizio). Evaluación e intervención en la fluidez y la legibilidad de la escritura manual en primaria. University of the Basque Country. Miriada X. Eskuragarri: <https://www.youtube.com/watch?v=6Rc1ngod3OE>

- IBARRA, I. (2018). Handwriting: Important issues through Basque/Spanish materials. ADDI. Eskuragarri:
<https://addi.ehu.es/handle/10810/28783?show=full>
- IBARRA, I. (2018). Relaciones entre la automaticidad de la escritura y la lectura bilingüe en alumnos de primaria. In, M. E. Gómez Parra & Johnstone (ed.). *Nuevas perspectivas en educación bilingüe. Investigación e innovación* (121-126). Granada: editorial.ugr.es (agortuta). Eskuragarri:
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6831200>
- IBARRA, I. & ETXAGUE, X. (2018). Eskuz idaztearen hil-kanpaiak? *Tantak*, 29, 2, 9-24. doi:10.1387/tantak.17466
- IBARRA, I. (2017). Relación de la fluidez de la escritura con la cantidad y calidad de textos multilingües de alumnos de primaria. *20th European Conference on Literacy Minute Book*. Universidad Complutense de Madrid (2509-2524 orr.). Eskuragarri: <https://www.asociacionaele.com/20th-european-conference-on-literacy-6o-foro-iberoamericano-sobre-literacidad-y-aprendizaje-libro-de-actas-minute-book/>
- IBARRA, I., ETXAGUE, X. & ETXEBERRIA, J. (2017). Letren abiadura Lehen Hezkuntzan: euskarazko batezbestekoak ikasmailaren eta generoaren arabera, *Gogoia*, 16, 3-23. doi: 10.1387/gogoia.17910
- IBARRA, I. (2016). *Esku-idazketa eta testu eleanitzen arteko loturak*. Doktorego-tesia. Eskuragarri:
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6187245>